

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ÁRA: Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K., 1/2 évre 210,000 K., 1 évre 105,000 K., 1 hónap 35,000 K. Kifizetendő a kézhezvételkor.
Debreczen. XXIII. évf. 141. szám.

Péntek
1925. június 26.

A demokratikus ellenzék a legélesebb harcot indítja a kormány ellen

Budapesti tudósítónk jelenti: A demokratikus ellenzéki blokk intéző bizottsága csütörtök este ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a legélesebb harcot indítja a kormány ellen. Minden javaslatához szónokokat állítanak és feltárják az aktuális kérdéseket, köztük a legitimizmust, illetve a kormány és a legitimizáció között az utóbbi időben létrejött közeledést.

A nemzetgyűlés holnapi ülésén Györki Imre szövé teszi a Somogyi-Bacsó-ügyet, illetve az új katonai nyomozás egyes fázisait, Peyer Károly pedig azokkal a kijelentésekkel foglalkozik, amelyeket Ulain Ferenc tett Kádár Lehel sajtópörének tárgyalásán.

A szociáldemokrata párt par-

lamentari frakciója egyébként holnap délelőtt ülést tart.

A fajvédők bolsevistái tüntettek a szociáldemokraták ellen

A Vági-féle szocialista párt ma este a régi képviselőházban gyűlést akart tartani, ezt azonban a rendőrség nem engedélyezte és a megjelent, mintegy 200 főnyi tömeget szétszórtatta. Kisebbségi csoportok verődtek össze a Rákóczi-téren rögtönzött gyűlést tartottak, itt Laufer Aladár állásnélküli villanyszerelő beszédet mondott. Azután a Népszava Conti-utcai szerkesztősége elé vonultak s abszolváltak a lapot és a szociáldemokrata pártot, majd a Tisza Kálmán-téren verődtek össze. Itt azonban lovasrendőrök szétszórtatták őket. Négy embert őrizetbe vettek.

A gyilkos: gyilkos

Nem mosolygunk azon az 500.000 koronán, amellyel a híres Schadt-tanács csütörtökön elmarasztalta Kádár Lehel fajvédő újságíró büncselekmény feldicsérese miatt és bárhogya is tollunk alá kívánczik, nem vonultatjuk fel a párhuzamok légióit Kádár Lehel büntetése és azok büntetése között akik az ellenkező újságíró oldalról szoktak mostanában a sajtóbírósgok elé kerülni. Csúján azt szeggezzük le, hogy Kádár és védője hiába érveltek Héjias Iván előkelő összeköttetésével, a bíróság mégis kimondta, hogy a büncselekmény büncselekmény marad még akkor is, ha a világrengető Héjias Iván követte vagy követette el. Ugyancsak megállapította a bíróság újból azt a köztudomású dolgot hogy Keeskeméni menykövének pribékiei ártatlan embereket gyilkoltak le a sakálók szemérmetlen kegyetlenségével.

A Schadt-tanács 500.000 koronára értékelte azt az erkölcsi kárt, amelyet Kádár Lehel egy végtelenül alias büntett feldicséresevel okozott az országnak. De az 500.000 korona fantasztikus szerénysége megett a Himalaya csúcsánál magasabbra tornyosodik az ítélet indoklásának az a megállapítása, hogy a közkegyelem, amelyben a keeskeméni fiatalember feltűnően hányaveti módon lubickol esztendőket óta, csak a büntetethez méltó szüneti meg, de nem szüneti meg magát a büncselekményét. Tehát népies egyszerűséggel azt jelenti az előző mondat, hogy azok a bizonyos fiatalember, akik azokban a bizonyos időkben bizonyos helyről széleskörű felhatalmazást kaptak, hogy szó nélkül bárkit minden külön eljárás nélkül föbelvethessenek, vagy felakasztathassanak és véres munkájuk végeztével az amnesztia ragyogó verőfénye alatt sütkérezhetnek, nemes szerénységgel huzzák meg magukat, vonuljanak az árnyékba megszédült publicistáikkal együtt és ne hetvenkedjenek arcpirító brüsszkséggel csupán azért, mert a közkegyelem jótékony gesztusa megkímélte őket a nyirkos börtöncellától.

A kik a Schadt-tanács csütörtöki ítéletéig még netalán kételkedtek és haboztak, most már nyugodjanak bele: a büncselekmény az büncselekmény még akkor is ha történetesen Héjias pribékiei gyilkoltak meg és raboltak ki ártatlan zsidókat.

Az ellenzék lesújtó kritikát mond az indennitási vitában a kormány gazdasági politikájáról

Nem segítség a forgalmi adó egy százalékos leszállítása -- A kereskedelmi szerződés hálózata kiépítetlen -- A magánalkalmazottak súlyos helyzete

Budapest, július 25. A nemzetgyűlés mai ülését tízenegyszer nyitotta meg Szécsényi Béla elnök. Napirend szerinti következő az indennitás folytatásos tárgyalása.

Esztergályos János: Az adózás politikáját bírálja. A 33 millió aranykorona földadónak benne van a törpebirtokosok keserves adóállomása is és ezek jóval többet fizetnek, mint a nagybirtokosok.

Ezután a nagy nyomor teszi szövé. Kéri a népjóléti minisztert, vesse le a papírháját, öltözzön elvillanhat, hogy ne ismerjenek rá. Ő kézenfogva el fogja vezetni a különböző nyomortanyákra. Angyalföldre, Óbudára, a külső Ferenc- és József-városháza. Hallgassa meg, hogy milyen bírálatot mond ez a nyomorgó nép az ő népjóléti politikájáról. Ha ezt megteszi, tudom, hogy

kormány érvényesíteni nem engedi a magyar falusi nép törekvéseit. Elesen kifogásolja, hogy a falu sajtóját gyűlölván teljesen kiirtották. Hivatkozik a Magyar Ugar beállítására. A Magyar Ugar a legelterjedtebb lap volt és nevezetesen indokkal tiltották be. Az Országos Független Kisgazda Pártnak nem engednek lapot alapítani, ez sehol másutt a világon nem történhetik meg, de megbőjtözi a kormány a falu szervezkedési lehetőségét is. Utal a Független Földműves Szövetség szervezkedéseinek megtiltására. Ezután megemlíti, hogy tegnap este anélkül, hogy a Független Földműves Szövetség ellen valaha is hatósági eljárás lett volna, amíg a földbirtokrendező bíróságnál képviselte kerülete polgárainak érdekeit, megjelent a lakásán, amely egyúttal a földműves-szövetség irodahelyisége is. Szemes István dr. fővárosi tanácsjegyző két tisztviselő és egy szolga kíséretében. Három-négy pernyi vizsgálat után kijelentették, hogy túlságosan magas a gépiró kísasszony fizetése, aki reggeltől estig tartó munkájáért 2.000.000 koronát kap. Ezután

legközelebb feláll a nemzetgyűlésen és azzal fogja kezdeni beszédét: Mea culpa, mea maxima culpa.

Határozati javaslatot nyújt be, a melyben kívánja az általános forgalmi, az állatiorgalmi, a fényvillás adóknak, valamint a kőestári hasznoszesedésnek 1925 augusztus elsejétől való eltörlését és erről törvényjavaslat be-terjesztését.

Drózdly Győző: Azzal kezd beszédét, hogy a kormány iránt nem viseltek bizalommal, mert azt látta, hogy a parlamentér abszolutizmusával báb-színházzá süllyesztette. De bizalmatlan a kormány iránt azért is, mert a

vetség tábláját.
Felkiáltások a baloldalon: Ez a jogrend!

Drózdly Győző: A becsületlen magyar közvélemény megítélése alá helyezi ezt az eljárást. Mithogy a kormány iránt már omlett az eljárása miatt sem viseltek bizalommal, a javaslatot nem fogadja el.

Beck Lajos: Ma is tart még a súlyos gazdasági krízis, amely még súlyosabbá vált azáltal, hogy fogyasztási krízissé élesedett, a kimerült magyar közönség felvevői esődtévé. — Kell-e ennek megvilágítására élesebb adat, mint hogy a munkanélküliek az ipari és kereskedelmi alkalmazottak 8 százalékát teszik. A csődök száma rendkívüli mértékben megnövekedett. 1924-ben 66 csőd és 196 kényszer-egyezség volt, 1925 első három hónapjában pedig 81 csőd és 696 kényszer-egyezség.

A forgalmiadó reformja nem egészen kielégítő. Ez a háborúszülte igazságtalan adó nálunk a legmagasabb egész Európában. Ausztriában 2 százalék, Németországban 1 és fél százalék, Csehszlovákia a mezőgazdasági terményekre 1 százalék, de nálunk a 3 százalékos adó az adókules halmozása folytán

a cipőnél 16, a ruhánál 14 és a kenyérnél 12 százalékot jelent.

Ilyen óriási adóterhek mellett az egyszázalékos leszállítás magában nem orvososság. Nagy hiba lesz e téren az is, hogy az adóteher alól mentesített nagykereskedők a kiskereskedőknek és a fogyasztóknak ugyanolyan forgalmiadó megterheléssel jutatták majd az árut, mintha külföldi kereskedőtől közvetlenül jutna kezükbe.

Másik oka a gazdasági krízisnek: kereskedelmi, ipari és hitelpolitikánk esonkassága. Kereskedelmi szerződés-hálózatunk még mindig nincs kiépítve, pedig a vámtarifák csak néma hangszerek, amelyből a megfelelő szerződések tudnak csak hatást kialsáni. Helyezzen a kormány különös súlyt a román és jugoszláv szerződések megkötésére is, mert ezek vannak hivatva pangó ipari termelésünkön segíteni.

A külföldi hitel kérdésénél a kormányt mulasztás terheli. Miért kezdte olyan későn akcióját és miért akar mindent maga csinálni? Miért nem vette igénybe azoknak a bankoknak és vállalatoknak közbenjárását, amelyek évtizedek óta nagyértékű összeköttetésekkel rendelkeznek a külföldön? Az ipari hitelek terén a nagyipar fog tudni magán segíteni, ellenben támogatásra szorul a közép- és a kisipar. Egyfelől a pénzügyi intézet által revidált vállalatoknak kell megfelelő támogatást nyújtani, másfelől be kell végre vezetni az ingatlan- és hitelményét.

A valutareform a pénzügyminiszter bejelentése szerint küszöbön áll. Ezzel napirendre kerül a pénzegység kérdése is. Itt döntő fontosságú, hogy elősegítsük egy nagy pénzrendszerbe

Júnus 25.
1-2 személy
i-u. 17. 2714
al házmesteri
más lakásért.
2730
észnék, kevé
13. 2726
ket
olcsóbban
gyiroda
on 12-03.
fürdők
e.
kladása
ste 9-ig
anfolyam
ézia-ter 3.
ákra, érett-
et is.
készlét tart!
olcsón hozzá-
rípse! bevont
NOK
kaphatók:
van u. 41.
et, delelgyuj-
t, javit. Bosch
összes tartó-
i arban besze-
Földvári,
hikái gyarában
lefon 168. sz.
asztalos-
5-utca 4.,
git-fürdő után.
utorokat,
üzlet- és
épület-
nkákat.
39.
alakot
igetel a
nyag.
szkereskedőnél
elefon 14 34.
AT,
ÖT,
KÜLT
nél vehet
böröndös
44.
S NYIRI
ztalos műhelye
tca 35.
állandóan
n.
izlet!
István
8.
állatok.
egyéb
ása,
g-
51.
ND
AM,
n.
Uzlet!

való bekapcsolódást és a békeállapot-hoz való visszatérést.

Fontos, hogy minél simábban menjünk át a nagy számokról a kis számokkal való számolásra.

Szükséges szakítani a papirkoronával és minden provizórium elkerülésével végleges rendet kell teremteni.

Szeder Ferenc három határozati javaslatot terjeszt elő. Az egyikben kéri, hogy utasítsa a nemzetgyűlés a belügyminisztert az egyesülési és a gyűlékezési jog kezelésére vonatkozó törvényjavaslat benyújtására, a másodikban, hogy tegyen jelentést a miniszter a földvagyonválság-földek kezeléséről, a harmadik határozati javaslatban pedig azt kéri, hogy utasítsa a nemzetgyűlés a földművelésügyi minisztert, hogy tegyen jelentést a földreform végrehajtásáról. Az indennitást nem fogadja el.

Szünet után Pékler Emil szólt fel. Eckhardt tegnapi beszédével foglalkozva kijelentette, hogy ha az Ágály-lévél hazaárulás volt, akkor hazaárulók azok is, akik Romanellihez fordultak.

Kádár Lehel mai sajtópöréből úgy látja, hogy van valaki, aki felelőség nélkül felakaszthat mindenkit ebben az országban.

Rámutatott arra, hogy a hiba nem 1918-ban, hanem 1914-ben kezdődött. Határozati javaslatban sürgeti a magánalkalmazottak jogviszonyainak rendezéséről szóló törvényjavaslat benyújtását. Ugyancsak határozati javaslatban kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy a magánalkalmazottak nyugdíjbiztosításáról szóló törvényjavaslatot terjessze a Ház elé addig is rendeletileg kényszerítse a vállalatokat, hogy a nyugdíjakat valorizálva fizessék. Az indennitást nem fogadja el.

Rothenstein Mór leszögezi, hogy az Az Ujság betiltása törvénytelen.

A nyomdász-szakszervezet tüntető sztrájkja figyelmeztetés volt a kormánynak, hogy a lapbetiltás a nyomdai munkásságot egzisztenciájában támadja meg.

Legközelebb ülés holnap lesz.

Szente zeneiskolai főfelügyelő a legnagyobb mértékben megelégedett a debreceni zeneiskolával

Szente Pál országos zeneiskolai felügyelő május 27-én és 28-án vidéki körútja során Debrecenbe is ellátogatott és részletekig menő buzgalommal tanulmányozta a debreceni zeneiskolát. Ennek a szemlének eredményét ma tudatta a felügyelő a városi tanácsal s a legnagyobb elragadtatással beszélt a debreceni zeneiskola színvonaláról, látogatottságáról és a tanárok és tanulók teljesítményéről.

Szente felügyelő elmondja a városi tanácshoz intézett levelében, hogy a debreceni zeneiskola színvonalának megítélésére elég már az a körülmény is, hogy a debreceni városi zeneiskolának 4-500 növendékével több van, mint az ország legnépesebb zeneiskoláinak, beleértve a fővárosiakat is. De a tanárok magas képzettsége és rendkívüli buzgalma is arra indítja, hogy a legteljesebb elismerését fejezze ki a zeneiskola tanári kara iránt. Ez a buzgalom magyarázza meg, hogy a vidéken páratlan zenekulturát lehet találni Debrecenben.

Figyelmébe ajánlja a zeneiskola tanári karának a magyar zene kultiválását és tudatja, hogy tanasalatairól jelentést tesz majd a Kultuszminiszteri-

riumban is.

A városi tanács mai ülésén a legnagyobb örömmel tudomásul vette Szente felügyelő elismerő jelentését.

Mely külföldiek kaphatnak letelepedési engedélyt?

Aki a munkanélküliséget fokozza: kiutasítható az országból

Budapest, június 25. A belügyminiszter rendeletet adott ki, a mellyel szabályozza a külföldiek lakhatási bizonylatának gazdasági okokból való megtagadását. A külföldieknek az ország területén való lakhatásáról kiadott korábbi belügyminiszteri rendelet szerint a lakhatási bizonylat nem állítható ki, illetve nem hosszabbítható meg olyan külföldi részére, aki munkaal-kalmat von el olyan téren, ahol hazai munkakerékben jelentékeny felesleg, illetve nagyobb mértékű munkanélküliség mutatkozik, vagy ahinek utlakása az ország gazdasági érdekeinek kárára von.

A most kiadott rendelet kimondja, hogy ezek a kizárási okok azokkal a külföldiekkel szemben, akik kellően igazolják, hogy 1914 június elsejét megelőző idő óta megszakítás nélkül laknak az ország jelen-

legi területén, vagy akik 1925 június elseje előtt az ország valamely városában vagy községében lakhatási bizonylatot kaptak, ha állandó alkalmazásban vannak, egyáltalán nem érvényesíthetők.

Az 1914 január elseje után, de utlevelüknek 1925 augusztus elseje előtt történt láttaozásu vizum alapján beköltözött külföldiek részére, akik ezt megelőzően nem kaptak lakhatási bizonylatot, ennek kiállítását megtagadható. A magyar hatóságok augusztus 1-től kezdve látogatási, szórakozási, gyógykezelési vagy más hasonló célból beutazó külföldiek utlevelébe a vizumkiadás alkalmával a következő tilalmat fogják feljegyezni:

Az utlevelé tulajdonosa és az utlevelén megnevezett kíséret Magyarország területén alkalmazást, munkát nem vállalhat.

Leikes hangulatban folyt le a debreceni kézműiparosok és kereskedők társasvacsorája

A KÉKOSz a dolgozó kisemberek boldogabb jövőjéért dolgozik

A Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének debreceni csoportja 300 tereftékes társasvacsorát rendezett esütörtök este a Roval-szálló dísztermében. A vacsorán, a mely meleg hangulatban folyt le, megjelentek a debreceni iparostársadalom minden rétegének képviselői, az iparkamara vezetői és a debreceni közélet számos tényezője.

Mándoki Ferenc elnök üdvözölte a megjelenteket, meleg szavakkal hangsúlyozva a kereskedő és iparostársadalom felsorakozásának szükségességét.

Beszéde után dr. Gáspár Endre, a szövetség központi kiküldöttje szólt fel és tartott mély gondolatokban gazdag s lebilincselően érdekes beszédet. A KÉKOSz céljairól beszélve kijelentette, hogy a szövetségnek az a célja, hogy minden ember ember lehessen, minden ember a XX. század kulturájának javaiban emberi méltóságához képest részes lehessen. Ha ezt a célt el akarja érni a szövetség, nyugodt gazdasági élet megteremtésére kell törekedni, mert minden szellemi érték az anyagi élet alapján épül fel. Az életnek annyi értéke van, amennyi jószág, tisztesség, becsület, XX. századbeli kultúra van belegyurva. A KÉKOSz azt akarja, hogy ezekből minden embernek kijusson az embert megillető rész.

Nem beszél az adókról, a nyomasztó viszonyokról, de hangsúlyozza, hogy ezek alapot nyújtanak a szervezkedésre. — Politikailag nem szervezkednek s erre több okuk van. A politikai pártok mindegyike azt ki-

váná, hogy támogassa a KÉKOSz teljes tekintélyével, másrészt pedig az iparos és kereskedő társadalom minden választás előtt kész prédája volt a korteskedésnek, busás ígéreteknek, választás után pedig nem volt képviselőjük érdekeiknek. Másképen kell szervezkedni. — Amint a kisgazdasóztály elérte, hogy politikai képviselete van, amint az arisztokráciának és minden osztálynak megvan a maga képviselete, úgy az iparosok és kereskedők osztályának is meg kell, hogy legyen, alapos szervezkedés után.

Azt mondják hogy a KÉKOSz a szociáldemokrata párt politikai alakulata. Ez nem igaz. A szociáldemokrata pártnak nincs szüksége arra, hogy a KÉKOSz támogatását kérje, másrészt pedig a KÉKOSz-nak politikai pártállásra tekintet nélkül mindenki tagja lehet. A KÉKOSz tisztelti mindenki meggyőződését és nem politikailag, hanem az azonos gazdasági érdekeknél fogva akarja egy táborba foglalni az iparosokat és kereskedőket.

Az is vád, hogy a szövetségben sok zsidó van. Előttük sokkal szentebb, sokkal nagyobb érték a kereszténység, semhogy a mindennapi élet porondjára akarnák lerántani arról a magaslatról, amely az emberi életnek ezt a legszentebb igazságát megilleti.

A KÉKOSz célja csak az, hogy az anyagi érdekek védelmén keresztül nyújtson még valami magasabbrendű is az embereknek, hogy ne csak az állati életért dolgozzanak, hanem az anyagi élet keretein túl ma-

gukat is megvalósíthassák. Ma minden ember másnak dolgozik, az ember a dolgok rabszolgája. Az iparosoknak és kereskedőknek, hogy mai helyzetükből ki-meneküljenek, keresni kell az emberi élet nagyobb, szebb lehetőségeit. Minden társadalmi osztálynak, pártnak csak akkor van életiogosultsága, ha ideálok felé halad. A KÉKOSz ideálja, hogy amint a fának szüksége van levegőre, a léleknek is szüksége van öntudatra, becsülésre, tisztességre, tudományra, XX. századbeli kulturára. A KÉKOSz-ban szélsőség nincsen s ezért lett nagyobb, ezért képviseli és viszi a szebb jövő felé az iparosok és kereskedők sok méltatlanságot szenvedett osztályát.

A beszédet minden részleténél általános helyesléssel és végén kitérő tapssal fogadta a lelkes hallgatóság.

Mándoky Ferenc üdvözlő szavai után meleg, kedélyes hangulatban megkezdődött a vacsora, amelynek folyamán több felköszöntő is hangzott el.

Az erdei legelőkre holnap ad hajtócédulát a város

A földművelésügyi miniszter a hortobágyi legelők állapotára a nagy szárazság miatt, a Debrecen város birtokait képező erdőkben a legeltetési tilalom alatt álló erdőrészeket két nappal előző táviratilag felszabadította a tilalom alól.

A részletes intézkedéseket tartalmazó miniszteri rendelet ma délelőtt érkezett meg az erdőgazdasági hivatalhoz. Zöld József gazdasági tanácsnok azonban illetékes helyen úgy értesült, hogy a miniszteri rendelet nem tartalmaz semmi olyan lényegeset, a melynek végrehajtása különösebb intézkedésekkel járna s e feltevés mellett Zöld tanácsnok a városi tanács mai ülésén beterjesztette javaslatát az ideiglenes erdei legeltetésekre vonatkozólag. A javaslat, — amelyet a tanács egyhangulag elfogadott, — a következő:

A felszabadított erdei legelőterületekre kizárólag csak az előbb Hortobágyra kihajtott szarvasmarhák hajthatók ki. Minden más jószág kihajtása tilos. Ezt a kiadandó hajtócédulákkal fogják ellenőrizni. Az erdei legeltetés díjtalan.

Mindazon jószágtartó gazdák, akiknek kaszálóbirtokuk van s ez a most felszabadított területekhez tartozik, esküszik saját kaszálójukon legeltethetnek.

A tanács a gulyák tömeges kihajtását nem engedélyezi s maga az erdei legeltetési engedélyt is azonnal visszavonja, mihelyt a hortobágyi legelőkön javulás észlelhető.

Ezekkel az intézkedésekkel kapcsolatosan a városi tanács engedélyezi, hogy a nagyíváni és tiszafüredi országutak, valamint Tiszafüred határa által bekerített s 1500 katasztrális holdat kitevő háromszögű legelőterület a juhok legelőjének legyen fenntartva. Természetesen ez is csak ideiglenesen, amíg a legelőkön javulás mutatkozik.

A városi tanács határozata csak abban az esetben lép ilyen feltételekkel életbe, ha a ma délelőtt érkezett miniszteri rendelkezés más, lényeges intézkedéseket nem tartalmaz, ami valószínű is. A rendelet életbeléptetésével egyidejűleg azonnal megkezdik a hajtócédulák kiadását.

A tanács reméli, hogy a hortobágyi legelő rövidesen megjavul.

A Fehér és Ritter cég építi az utcai pavilonokat

A városi tanács csütörtök délelőtti ülésén döntött a régóta tervezett utcai pavilonok ügyében. A betonból készíthető pavilonok építésére a tanács zártkörű tárgyaláson kért ajánlatokat debreceni és budapesti építőcégektől.

A tanács a legelőször ajánlatot ezen a tárgyaláson a debreceni Fehér és Ritter-cégtől kapta, amely 12 millió koronáért hajlandó felépíteni egy pavillont. Az ezután következő ajánlatot — 12.300.000 koronáért — a Stábil r.-t., a debreceni iparosok, ugy látszik, örök versenytársa, tette.

A mai tárgyaláson egy határozott a tanács, hogy a legelőször ajánlatot tevő Fehér és Ritter-cégnek adja a pavilonok építését és 25 pavillon építésére máris megbízást adott. A pavilonokat egy hónap alatt építi fel a cég.

Két héten belül Debrecenben lesz az Ecce Homo és a Golgota

A kultuszminiszter ma ismét leiratot intézett Debrecen városához a Déri-muzeum ügyében s ebben tudtul adja, hogy a muzeumnak ezidőszáig Budapesten lévő tárgyai leltározás alatt állanak és rövid időn, két héten belül Debrecenbe érkeznek.

Budapesten most két Munkácsy képe van a Déri-muzeumnak: az Ecce Homo és a Golgota. Ezek a Képzőművészeti Társulatnak Munkácsy kiállításán szerepelnek. Ezen kívül még sok ékszer és festmény is van Budapesten, amelyek a muzeum anyagának legértékesebb részét képezik.

Tudomásul adja a kultuszminiszter azt is, hogy a muzeum hazaszállítási költségeiről készített beszámolót helyben hagyta.

A városi tanács a leiratban foglaltakat tudomásul vette és elhatározta, hogy a nagyértékű Munkácsy képek elhelyezésére megtesz minden intézkedést.

Ellélték a hajdunánási állomásfőnök rágalmazóit

Papp György és Mérey István nyugalmazott államvasuti tisztviselők 1923 december 18-án a debreceni illetékes hatóságokhoz egy beadványt intéztek, amelyben különböző visszaélések miatt feljelentették Kiss Jenő hajdunánási állomásfőnököt. A panasztévők azt mondták, hogy az 1923 december 5-iki országos vásár alkalmával csak 25000 koronáért adott vasuti kocsikat és a berakodásért még külön 50000 koronát kért az állomásfőnök.

Az állomásfőnök ellen fegyelmi eljárás indult meg a feljelentés miatt, amely azonban teljesen tisztázta a hajdunánási állomásfőnököt és megállapította, hogy a visszaéléseket alárendelt alkalmazottai az ő tudta nélkül követték el. Erre az állomásfőnök rágalmazás miatt pórt indítót a két nyugalmazott vasutas ellen.

A pórnök ma volt a főtárgyaló a debreceni törvényszéken s a törvényszék Papp Gábort 2 millió, Mérey Istvánt pedig másfél millió korona pénzbüntetésre ítélte rágalmazás vétsége miatt. Az ítélet jogerős.

Az amnesztia ellenére is bűncselekmény marad a bűncselekmény

A bíróság félmillió koronára ítélte Kádár Lehel Héjjas Iván feldicsérése miatt

Budapesti tudósítónk jelenti:

A budapesti büntető törvényszék Schadt-tanácsa ma tárgyalta Kádár Lehelnek, A Nép munkatársának perét, aki egyik orgoványi gyilkosság után A Nép-ben Héjjas Ivánt dicsérte és ezáltal büntetett és büntető feldicsérésének vétségét követte el. 1922 július 3-án kezdte tárgyalni a budapesti katonai törvényszék Zbona Jánosnak és társainak bűnügyét akik 1919-ben három kereskedőt kiraboltak és az orgoványi erdőben meggyilkoltak. Zbona és társai azzal védekeztek, hogy parancsnokuk, Héjjas Iván adta nekik az utasítást a három izzáki kereskedő felakasztására. Héjjas Iván ellen e bűncselekmény miatt folyamatba tették eljárást, azonban amnesztiát kapott. Zbonák pórnök tárgyalása után Kádár Lehel cikket tett közzé, amelyben dicsőítette Héjjas Ivánt és a három gyilkosságra való utasításban a nemzeti és a keresztény gondolat megtévesztését ünnepelte.

A mai tárgyaláson Kádár Lehel kijelentette hogy nem érzi magát bűnösnek.

Héjjas Iván — folytatta Kádár Lehel — egy katonai alakulatnak volt a tagja és utasításra cselekedett. Nem tételezhető fel, hogy egy 26 éves főhadnagy a maga feletől olyan parancsokat mert volna kiadni, mint Héjjas Iván.

Ujain Ferenc szünetet kért, hogy Kádár Lehelrel tanácskozhassék.

Szünet után Kádár Lehel a következő nyilatkozatot tette: — Ennek az ügynek az első tárgyalásán zárt tárgyalást kértem annak a bizonyítására, hogy Héjjas Iván felsőbb pa-

ranesra cselekedett. Az ügyész ur akkor hazafiságomra apellált és kért hogy álljak el a bizonyítástól. Ma is ez volt az álláspontom, hogy kérni fogom a valódiság bizonyítását arra nézve, hogy mely tényezőtől, kitől kapott Héjjas felhatalmazást. Tudom, hogy

Héjjasnak felhatalmazása volt arra, hogy szó nélkül, minden felelősségrevonás nélkül akasztathat vagy fölévelthet bárkit.

Védőm azonban most arra kért, hogy ne jöjjenek elő a bizonyítékokkal és én most előlök a bizonyítástól: a nyakamat a hurokba dugom.

Kádár Lehel feltűnő nyilatkozata után Moldoványi Géza királyi ügyész mondotta el vádbeszédét, majd Ujain Ferenc terjesztette elő a védelmét.

Egyvörös tanácskozás után hirdette ki Schadt elnök a bíróság ítéletét, amely bűnösnek mondotta ki Kádár Lehel sajtó útján elkövetett vétségben (az elnök nem jelölte meg az ítélet-hirdetés alkalmával, hogy ez a vétség a büntetett és a büntető feldicsérésének vétsége) és ezért a büntető törvénykönyv 92-ik szakaszának alkalmazása mellett 500.000 korona pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet megokolása arra hivatkozik hogy Héjjas Iván ellen bűnvádi eljárás folyt, az eljárás azonban közkegyelem folytán abbahagyatott.

Az amnesztia dacára a bűncselekmény jellege továbbra is megmarad.

Moldoványi kir. ügyész az enyhítő szakasz téves alkalmazása miatt súlyosbításért jelentett be felebbezést. Felebbezett az ítélet ellen Ujain védő is, akinek felebbezéséhez Kádár Lehel csatlakozott.

Olasz faszta banditák mérénylete Sforza gróf volt belügyminiszter ellen

Milano, június 25. Valentino Sforza gróf volt külügyminiszter tegnap testvére meglátogatására a Róma melletti Montignone nevű községbe érkezett. Megérkezése után néhány órával testvére háza előtt egy autó robbogott el, amelyből ismeretlen tettesek revolverekkel sortüzet adtak a ház ablakaiba. A golyók szerencsére csak az ablakokban tetek kárt.

Érettségi vizsga a Dóczyban

Tegnap fejeződött be az érettségi a ref. leánygimnáziumban. Huszonhat leány kapta meg a bucsu-bizonyítványt s hagyta ott nyolc évi tanulást után az iskolát. Könyves szemmel, bizakodó lélekkel hagyták el, mert ki tudia, mit rejteget számukra a jövő.

Június 20-án kezdődtek a vizsgálatok dr. Erdős József egyetemi ny. r. tanár elnöksége és Kiss Ferenc egyetemi tanár ellenőrzése alatt. Az eredményt kedden este hirdették ki. A 26 növendék közül 9 érett teljesen: Balczér Ilona, Berky Ilona, Csuka Irén, Fehér Magda, Gesztli Ilona, Kiszely Magda, Sipos Erzsébet, Tóth Erzsébet, Varjas Piroska, 10 író és 7 egy-szerűen. Az eredménykiértés után a nagyteremben vacsora volt, amely vidám hangulatban késő estig tartotta együtt a „tekintetes kisasszonyokat”.

Tegnap délelőtti 11 órakor osztotta ki a bizonyítványokat Török Tibor leánygimnáziumi tanár s mikor ezzel az iskolához tartozandóságuk utolsó fejezete is bezáródott, egyszerre megeredtek a könnyek. A nyolc év minden szép emléke megszínesedve ébredt újra s huszonhat könnyes szemű leány indult neki a nagy, ismeretlen életnek.

Elfogott tengericsaló

A debreceni rendőrségre az utóbbi időben több feljelentés érkezett, jórészt hentesek és gazdálkodók részéről, egy magát hol Szabó Sándornak, hol Kovács Istvánnak vagy Nagy Sándornak nevező ember ellen, aki elepi gazdálkodónak adva ki magát, tengerit kínált nekik megvétele. Daku András Csapó-utcai hentesből 200000, Sallai Sándor Miklós-utcai hentesből, Berger Hermanntól és Andirkó István hentesből pedig egyenként 300.000 koronát vett fel előlegként, de sem a tengerit nem szállította, sem az előleggel nem számolt el. A legérzékenyebben Járav Ödön gazdálkodót károsította meg, akitől 2.000.000 korona előleget vett fel.

A rendőrség megállapította, hogy a sorozatos tengericsalásokat a jelenleg Balmazújvárosban tartózkodó Wagner nevű 35 éves elepi napszámos követte el, akit a debreceni rendőrség megkeresésére az ottani csendőrség elfogott és bekísért Debrecenbe. Wagner a csalásokat beismerte s kijelentette, hogy a kicsalt pénzét ellumpolta, Orizetbe vették.

Megőrült egy fiatal jogász Szegeden az első szigorlat előtt

„Engedjenek haza utazni Anyukához”

Szeged, június 25. Pénteken délelőtti szomorúan tragikus ügy került a szegedi rendőrség elé. P. I. 21 éves jogásznak ma kellett volna letennie első szigorlatát a szegedi egyetemen. A fiatal jogszorgó agya elborult a szigorlattól való félelmében úgy, hogy be kellett szállítani az egyetemi elmeklinikára.

P. I. jogszorgó csütörtökön indult el Egerből, hogy pénteken délelőtti este Szegeden első szigorlatát a fiatalember özvegy édesanyja sok nélkülözés között és esuán azért taníttatta öveken át fiát, mert a fiatalember nemcsak, hogy kitüntetéssel tette le a gimnáziumi érettségét, hanem emiatt engedménnyel végezte az egyetemi jogakadémiát is.

Pénteken hajnalban érkezett Szegedre a fiatalember, akinek csak néhány száz ezer koronája volt, ami alig volt elegendő a szigorlati díjakra. Így nem is vett magának lakást, hanem jegyzetivel rekiindult az utcáknak és hajnalban ismételtette az egyes tárgyakat. Délelőtti már fölött a járókelőknek ideges viselkedése, majd az egyetemen, amikor jelenkezett, már súlyos zavarodás tünetei jelentkeztek. Ledobta indexét és kalapiát, majd hirtelen elrohant a szigorlati teremből. Vad futással rohant ki a városból, majd az Avar-utcaiban káltozni kez-

det. Alig lettek rá figyelmesek a járókelők, amikor nagy dühvel beleverette magát az Avar-utca sáral teli árkába. Ott a sárban csuszkaft föl s alá, majd izgatottan kiáltani kezdett. Nemsokára rendőrt hívtak, aki csak hosszas unszolás után tudta bevinni a rendőrségre.

Szigorlatozni kell, szigorlatozni kell, hangoztatta dr. Véber kapitány előtt, mennyi pénzébe kerültem szegény anyukámnak... Csak nagynehezen lehetett rábeszélni, hogy halassa el a vizsgát szeptemberre. Amikor ez megtörtént, a szerencsétlen fiú láthatólag megkönnyebbült és megnyugodott. Nemsokára azután bevitték az egyetemi elmeklinikájára, mivel a hatósági orvos ön- és közveszélyes elmezavar tüneteit állapította meg.

A klinikán azután megállapították, hogy P. I.-n egyszer már mutatkoztak tizenegy évvel ezelőtti az elmezavar tünetei, amikor édesapja meghalt s egy lelkiismeretlen ismerős a tíz éves fiúval azt hitette el, hogy édesapját elve temették el.

A klinikán a szerencsétlen fiatalember izgatottan számolta a pénzt: — Tizenégyezer koronám van... engedjenek haza... szigorlatozni... Tizenégyezer koronám van, engedjenek haza utazni... Anyukához...

HIREK

Hajnali idill

Már éppen letekinni készülök, mikor az éjszaka esőndje egyszerre megélik lármás, vidám és igazak álmát egyáltalában nem respektáló hangokkal. Kimegyek. Az udvaron 20—25 leült galléri fiatalember cikkázik. A hájuk csapzott, a kedvük széles, mindegyik botot fogat a kezében. Két ódaszavad hozám s megkérdeik, itt lakik-e Z. kisasszony. Mert hogy ők érettségiztek, ma volt a bankettjük és most szerenádokat akarnak adni Z. kisasszonynak, aki ugyancsak hetedikes. de... Többet nem arultak el, ám lobogó szemükből és türelmetlen érdeklődésükből világosan kiletszett, hogy valamennyien gyengéd és tisztelgő érzelmeikkel viseltettek az „éretlen” Z. kisasszonnyal iránt. Egy hete lakom csak a házban, nem ismerem itt senkit, sajnos, a bájos Z. kisasszonnyal sem tudok felvilágosítást adni. A fiúk egyideig tanulástalanul állnak aztán kapták magukat, az egyik ablak alatt csoportba verődnek s máris tel-esendül ajkukon az ének. Szépén, komolyan énekelnek. Azt, hogy „Egy ablaknál áll meg cigány!” Még meg két hallgatót. De az ablak sötét marad. Z. kisasszony nem tartozik ama legimódi háladonok közé, akik gyertyát tettek az ablakba és az ablak mögött áderegve megálltak és szívükre szorított kézzel hallgatták a szerenád edes hangjait. Talán az ágyában hánykolódik remegő izgalommal s nem tudja mitévő legyen, mert bizonyára életének az első szerenádja. A fiúk még egy ráadást énekelnek, aztán robajjal távoznak. Az ablak sötét marad. Nem nyílik ki, nem jelenik meg mögötte a szőke vagy barna lányfej. Oh Istenem, talán nem is lakik itt Z. kisasszony? (V.)

— Izz. istentisztelet a Deák Ferenc-utcai templomban: pénteken este háromnegyed 8 órakor, szombaton reggel 7, gimnáziumi barmievo-ünnepével kapcsolatban avató szónoklat fél 11, délután 5 és este fél 9 órakor. Hétköznapokon reggel egy negyed 7, este 8 órakor. Előhíró: ság.

— Új rendelkezés a borbélyüzletek vasárnapi zárójára vonatkozólag. A kereskedelmi miniszter a Hivatalos lap vasárnapi számában kiadott egyik rendeletében megengedte a vidéki borbély- és fodrásziparosoknak, hogy vasárnap, illetőleg kettős ünnep esetén ünnep második napján délelőtt 12 óráig nyitva tarthassanak. Ezzel szemben azonban kimondja a rendelet, hogy amennyibe ezt az engedélyt a borbélymesterek igénybe veszik, hétfőn, illetve az ünnepnapot követő napon déli 12 óráig zárva kell tartaniok az üzletet, hogy a 24 órás munkaszünetében az esetben sem legyen megsértve. Ezt a rendeletet, mely az ugynevezett „szünetnap” törvényesítését jelenti, nagy ellenszenvvel fogadták a borbélymesterek annál is

inkább, mert ez a rendelkezés tellesen ellenkezik a városi közönség igényeivel.

— A statusquo izz. elemi iskola a beiratások idejét két nappal meghosszabbítva ma pénteken és ezenkívül még július 1. és 2-án folytatja a beiratásokat.

— A Nép csütörtökön nem jelent meg. Budapestről jelentik: A Nép című sajtótermék amely néhány éve a hamisítatlan macedóniai hangot és mentalitást jelentette a magyar sajtóban, csütörtökön este nem jelent meg. Közismert dolog, hogy a közönség részvétlensége miatt ez a sajtótermék megindulásától kezdve óriási deficiittel küzd és csupán a háta megett meghuzódó kis fajvédő csoport szeméves érdekeit és elveit szolgálja. Az elmúlt napokban tárgyalások indultak meg több érdekesoporttal, amelyek hajlandók lettek volna a lapot átvenni. Ugy látszik a tárgyalások nem vezettek eredményre, mert a fehér terrornak ez a szomorú háziközlönye már meg sem jelenhetett csütörtökön. Értesüléseink szerint valószínű, hogy a Nép hallgatása végleges marad, ami a magyar olvasóközönség józanságának és emelkedett izlésének bizonyítéka.

— A Debreceni Fűszerkiskereskedők Egyesülete 28-án d. u. fél 4 órára hirdetett értekezletet közbejött akadály miatt július 5-én, vasárnap d. u. 3 órakor tartja meg. Előkösz.

— A hadirokkantak felvehetik illetményeiket. Azok a hadirokkantak, özvegyek és árvák, akik illetményüket eddig fel nem vették, felhívattak, hogy illetményeik felvétele végett folyó hó 26-án pénteken délelőtt 9—12 óráig Debrecen sz. kir. város Néplőletli hivatalánál (Miklós-u. 23.) annál is inkább jelentkezzenek, mert július havában az elmúlt időre fel nem vett illetményeket nem folyósíthatjuk. Debrecen sz. kir. város Néplőletli Hivatala.

— Doktorráavatások a debreceni egyetemen. Csütörtökön délelőtt a kolégium dísztermében 16 jelöltet avatott a debreceni Tisza István tudományegyetem tanácsa az állam, jog, illetve az orvostudományok doktorává. Az avatásra kerültek névsora a következő: Az államtudományok doktorává avattattak: Antal Antal, dr. Hadházy Béla, Szabó Gábor, Szűcs Béla. A jogtudományok doktorává avattattak: dr. Dely Endre, dr. Farkas Aladár, dr. Hubay Sándor Gyula, Jezsik Sándor István, Keresztesi István, Nagy Béla, dr. Oláh István, Szalay Károly. Az egyetemes orvostudományok doktorává avattattak: Csáky Gergely, Félégyházi Sándor, Pórer Dezső, Szepessy Kálmán. A doktorráavatást a jog- és államtudományi kar részéről dr. Barabási Kun József az ideji dékán, az orvostudományi kar részéről dr. Verzár Frigyes az ideji prodékán végezték. Az esküformát dr. Vargha Zsigmond a ref. hittudományi kar dékánja olvasta fel. Az egyetem tanácsának szokásos doktorráfogadásán után dr. Papp Károly rektor mondott szép beszédet a felavatottakhoz.

— Az izz. polgári leányiskolában a beiratások i. hó 29. 30-án, július 3. és 5-én tartanak, naponta 9—12-ig. Az alomman jelelntkező tanuló köteles születési anyakönyvi kivonatát is bemutatni. Az igazgatóság.

— Vöröskereszt közgyűlés. A magyar vöröskereszt egyesület Debrecen városi választmányja j. évi június hó 28. napján, vasárnap délelőtt fél 12 órai kezdettel a Városháza közgyűlési termében (emelet I. sz.) tartja évi rendes közgyűlését, az elnökség ezután kéri fel a tagokat, hogy a közgyűlésen minél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

— A zsidó reálgimnázium tanulóinak barmievo ünnepe. Szombaton délelőtt fél 11 órakor ismét 9 reálgimnáziumi tanuló nyer felavtást a Deák Ferenc-utcai izz. templomban. — Dr. Schlesinger Sámuel főrabbi növendékei fognak a tórához járulni s a főrabbi nagyszabású beszéde fogja emelni a vallásos ünnepség fényét.

— Mezőkőn, parlagokon, árkok mentén, erdők sűrűjében nagyszámúan vadon termő igénytelen növényről, gazról sokan nem tudják, hogy a legtöbb jót: az egészséget szolgálják. E füvek gyökereiben, száraikban, leveleiben, gyümölcseikben az élő szervezetre hasznos anyagot tartalmazván, a gyógyászatnak fontos tényezője.

Országunk gyógynövényekben rendkívül gazdag. Majdnem minden vidéken fellelünk a beléndek, maszlag csalán, papsait, pemetefüvet, fehér ürmet, martirflaput, utifüvet, uton-utifőlen nyílik a hárs, pipacs, buzavirág, ököfarkkóró, papsait szerény virágja.

A gyógynövények begyűjtését aszszonyok, gyermekek, öregek, rokkantak is végezhetik, kik ezáltal könnyű munka mellett szép keresethez juthatnak. A begyűjtésnek sok szabálva és tudnivalója van. Legfontosabb, hogy a gyűjtők tudomással bíriának arról, hogy milyen füvek gyűjtése gazdaságos. E célból ajánlunk mindazoknak, kik ezen könnyű, szép és hasznos hozo munkával foglalkozni óhátának, hogy forduljanak levélben a „Hydroflora” részvénytársasághoz. Budapest, IV., Váci-utca, 20., hol minden érdeklődő gyűjtési utasításokat és felvilágosítást nyerhet és ahol jó minőségű gyógyfüvet a legjobb árban értékesíthet.

— Cseresznye, iriss, ropogós érkeztet és állandóan kapható Csapó-u. 21.

— 20—30 millió biztos fedezet mellett — hosszabb időre is — kiadó. Érdeklődők a kamat és biztosíték megjelölése mellett „Üzlet” jelige alatt adják be levelüket a Független kiadóhivatalába.

— Vizsgai jutalomkönyvek órlás választékban 7350.— kor.-tól feljebb kaphatók Hegedűs és Sándor rt könyvkereskedésében, a főposta mellett.

— Azszurozást gépen, zsebkendő és fehérneműbe 1800 K, ruhára 2000 K, Endizés métere 3000 K. Szilágyi, Széchenyi-utca 1.

— Minden kereskedőnek, vállalatnak, részvénytársaságnak stb. nélkülözhetetlen a most megjelent „Az államháztartás egyensúlyának helyreállításáról szóló 1924:IV. t.c. alapján kiadott rendelet”. Hiv. kiadás. Ára ezer korona. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében a főposta mellett.

— Uszói tanujhat a Margit uszodában, tandíj 60,000 korona

— Legújabb francia divatlapok: Vogue 30.000, Jardin des Modes 24.000, Casaque 96.000, Croquis Parisien 100.000, Paris Élégant 70.000, L'Art et la Mode 24.000, Le Chic de Paris 20.000, Bade saison 50.000, La Femme Mondain 100.000, Elegances d'Été 135.000, Les Modes d'Été 60.000, stb. stb. valamint külföldi szépirodalmi lapok: L'illustration 30.000, Graphic 36.000, The Sketch 45.000, stb. Kaphatók Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében a főposta mellett.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

PÉNTEK: *Citranyomorosság*. Halassyék utolsó fellépése.
SZOMBAT: *Csokoljon meg!* Rolkó József bucsufellépése.
VASÁRNAP délután: *Frasquita*. Este: *Antónia*. Kardoss Géza utolsó fellépése.
HÉTFŐ: *Marica grófnő*. Markovics Andor bucsufellépése.
KEDD: *Mágnás Miska*. Kovács Terust és Unger István bucsufellépése.
SZERDA: *A postáslu és a huga*. A karszemélyzet jutalomjátéka.

Markovics Andor bucsuja. A Csokonai-színház távozó tagjainak sorában van Markovics Andor, a fiatal, tehetséges és kedvelt táncoskomikus is, aki hétfőn este lép fel utoljára a Csokonai-színház színpadán a Maricza grófnőben. Markovics Andor abból a friss tehetséggel bővelkedő fiatal generációból való, amely három esztendővel ezelőtt került a Csokonai-színházhoz. Különösen az operett-üzletet frissítette fel ez az új gárda s tette az akkori időkben a vidéken egyedülálló értékű. Markovics Andor a legkedveltebb tagjai közé tartozott ennek az operettgyűttesnek, fiatalos fűrgeségével, könnyed humorával, egyéni kedvességével s első-sorban pompás táncokésztségével az operettfigurák egész sorozatát vitte sikerre három esztendei debreceni színészkedése alatt. A közönség minden rétege szeretetével fogadta Markovics Andort, aki rikkító színekkel sohasem akart feltűnni, mindig finomabb és egyszerűbb, közvetlenebb eszközökkel akart hatni s így megszerezte a tisztultabb izlésű publikum rokonszenvét is. Markovics Andor sok kedves alakításának emlékét hagyja a debreceni közönségnek, sok vidám és eleven operett hangulatát s a publikum szeretettel és melegséggel bucsuzik el tőle hétfőn este. Bucsufellépése annál érdekesebb lesz, mert olyan szerepben lép fel utoljára, amit még nem játszott: a Maricza grófnő Zsupán bárójában.

Marasztalják a távozó színészeket. A Csokonai-színház távozó tagjai iránt megnyilvánuló szeretetnek érdekes bizonyossága, hogy holnap több, mint félezer aláírással ellátott memorandumot iuttatnak el a közönség köréből Kardoss Géza igazgatóhoz, akit arra kérnek, hogy Kovács Terust Unger Istvánt és Markovics Andort még áldozatok árán is szerződtesse továbbra is. Az érdekes beadvány aláírói közt a legkülönbözőbb társadalmi állású egyének szerepelnek.

A Margit-fürdő nyári szabaduszodája megnyit.
Idény- és havi béretek, kedvezményes fűzetjegyek az uszoda pénztáránál válthatók.

A színházi iroda hírei:

Az új leszállított helyárrakkal kerül ma színe Halasiék bucsuzásán Csiky Gergely örökbecsű Cifra nyomorúság színműve.

Kardoss Géza országos híru alakítását, Mádi Simit játsza ma este a Cifra nyomorúság-ban.

25.000 korona a legdrágább és 3000 korona a legolcsóbb hely A cifra nyomorúság mai előadásán.

Rolkó József bucsuja lesz szombaton Csóköljön meg! francia bohózatban A nagytehetségű, közkezdelt művész tisztelői és barátai meleg ünneplésben fogják résztesíteni.

Mozgósínházak:

VIGSZINHÁZ: Két rész egy előadásban. „A farini cirkusz tigrise”, filmregény. 2 részben. 10 felvonásban. I. rész: A gyuanu kármaiban. II. rész: Az anya szíve. Kiváló kísérő: Mai dáma, egy nő kalandja. 3 felvonásban.

URÁNIA: „A kétarcu mandarin”. Kalandtörténet. 6 felvonásban. A két főszerepben: Owen Moore. Kísérő: Hivatlan vendég, burleszk.

SPORT

A DUE országos versenye iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg s a vasárnapi uszóverseny propaganda szempontból is jelentősnek ígérkezik, amellyel, hogy sportbeli értéke előreláthatólag nagy lesz. A versenyre leadták nevezésüket Eger, Budapest, Békéscsaba, Győr, Nyiregyháza, Tokaj és Debrecen legjobb uszói, köztük a világhírű egri gárda, amely újabb rekordjavításokkal akarja emlékeztetést tenni a DUE versenyt. Különösen nagy érdeklődés mutatkozik a hölgyversenyek iránt, amelyekben a NSC kitűnő gárdája: Siposs Mancsi, Dénes Irén, Koványi Ilus, Melegh Ilonka mellett a győri Sághy Ilus, Koch Bözsi, Möller Lili és Galatzer Trudv, az egri Heller Mancsi s a debreceni Vojtovits Böske és Weichinger Böske indulnak a nevesebbek közül; a hölgyversenyekre egyébként 31 nevezés érkezett. A versenyre értékes tiszteletdíjakat ajánlottak fel, amelyek a Forgalmi Bank kirakatában vannak kiállítva.

A DKASE vasárnap Ujfehértón játszik az ottani sportgye-sülettel barátságos mérkőzést.

Debreceni teniszszekők Szegeden. Szegeden pénteken nagyarányu teniszverseny kezdődik, amelyen Debrecenből a Katonatiszti Kör teniszszekői közül több versenyző a siker reményével indul. Indulnak Nagy Duczy, Dömötör Klári, Váradi Szabó Andor, Drezdner Iván.

KÖZGAZDASÁG

Erős árukinálat volt a búzában.

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzése a következő: Buza 76 kilogramos tiszavidéki 515—520, pestmegyei és fehérmegyei 512.5—517.5, 78-as tiszavidéki 525—530, pestmegyei és fehérmegyei 522.5—527.5, rozs 405—410, takarmányárpa 310—320, köles 300—310, zab 480—490, tengeri 297.5—300, korna 250—255 ezer korona 100 kilogrammonként Budapesten.

A Magyar Nemzeti Bank hi-

vatalos valutaárfolyamai: Angol font 345.000—347.000, Cseh korona 2095—2117, Dinár 1204—1226, Dillár 5-ös bi.-től felfelé 70.470—71.250 Dollár kisebb bankjegyek 70.170—71.250 Francia frank 3282—3306, Lengyel zloty 13.430—13.580, Lei 330—332, Leva 498—506, Lira 2633—2655, Német márka 16.780—16.980, Schilling 9995—10.065, Hollandi forint 28.170—28.440, Svájci frank 13.780—13.860, Dán korona 13.650—13.790, Svéd korona 18.730—18.890, Norvég korona 12.030—12.200, Belga frank 3264—3294.

MEGHÍVÓ.

A Debreceni Faipar Részvénytársaság 1924-1925. rendes közgyűlését

1925. évi július hó 4-én, délelőtt 11 órákor tartja Debrecenben, az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság székházában (Ferenc József-ut 32. sz.), melyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja

az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lejárt üzletéről, az 1924—1925. évi mérleg megállapítása, a nyereség hovatartozása és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
2. Alapszabály módosítás.
3. Igazgatósági tagok választása.
4. Felügyelőbizottsági tagok választása.
5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása.
6. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés: A zárszámadások és mellékletei a társaság hivatalos helyiségében (Salétrom-u. 5. sz.) az üzleti órák alatt megtekinthetők. A közgyűlésen szavazati jogát csak az gyakorolhatja, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést legalább négy nappal megelőzően a társaság pénztárána, vagy az Általános Forgalmi Bank Rt. debreceni pénzügyintézetébe letétbe helyezte.

Huszonöt év óta olcsóságáról közismert cégom

Árai feltűnést keltenek!

Női vászoncipő szürke és fehér színekben, 155 ezer legjobb gyártmány

Fehér gyermekcipő kintű minőségben és fazonban, 110 ezer

Tennisz-torna-házcipő vastag vörösbarna la minőségben, fehér, fekete, szürke, barna színekben, 75 ezer Szarokkal, 100 ezer

Tennisz-cipő legjobb gyártmány, francia fazon, 155 ezer Bivalyhorlappal, 175 ezer Férfinagyságban

Bőrcipő férfi és női, kintű minőségben, 190 ezer

Szandálok extra 1-a minőség 19—22 23—26 27—30 31—35 36—40 számig 80 90 110 130 150 ezer K

Házcipők mindenféle kivitelben és színben 90 ezer korona. Fehér férfi teniszpadrág 125 ezer korona. **CHAFER** cégénél, Budapest, I., Döbrentel-tér 4. szám. Tel. József 125-36. Vidékre utánvétellel.

A könyvpiac szenzációja!
A legolcsóbb könyv!
HUGÓ VIKTOR
halhatatlan regénye

A nyomorultak
Művészi fordítás!

A klasszikus Regénytár békebeli kiállításában!

A négy vaskos kötet ára mintegy 1700 oldalon 73.500.—

Kapható:

Hegedüs és Sándor rt. és Aczél Antiquarium könyvkereskedésében.

GYÓGYNÖVÉNYEKET, székfü-, hársfa-, pipacs-, bodza- és ökörfarkkóró virágot, beléndek-, maszlág-, fehér üröm- és kerek-mályvalevelet,

anyarozst és körisbogarat és minden egyéb gyógynövényt, továbbá mustár-, édes kömény- és anizsmagot

borkövet legmagasabb napi áron vásárol a „**HYDROFLORA**” R.-T. Budapest, IV., Váci utca 20. Sürgőnycim: **ARUNDO**, Budapest. Kérünk mintázott áruajánlatot!

Vízvezeték szereléseket, csatornázási munkálatokat és javításokat jutányosan készít **Nagy József szerelő,** Burgondia-utca 1.

FESTÉKET, padlólakot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat **STERN** festéküzletében, Piac-u. 10., a Bikával szemben.

Mindenféle **bádigos munkát** tervszerűen készít és javít **Kereszturi István** bádigosmester Hunyadi-utca 10. szám.

Mindenütt kapható a kitűnő ízű eredeti amerikai **Nyalóka.**

Kötéláru üzletemet Petöfi-tér 4. szám alatt megnyitottam. Kitűnő anyag. Jutányos árak. Viszonteladónak árengedmény!! **BOGDÁNY SÁNDOR,** kötélgyártó.

Szénsavval feltett **Éva** vizet igyunk üdit — frissit **Megrendelhető** Márkus Jenő Hatvan-utca 22. Telefon: 14.

Mindenféle ujdonságok legolcsóbb napi áron beszerezhetők **SZABÓ ÉS ZENGEVALD** rófos- és rövidáru üzletében Szent Anna-u. 3. **Costüm** és divatos női és férfi szövetek, továbbá harisnyák, keztyűk nagy választékban.

Ócska tankönyvekért legtöbbet fizet **Aczél Antiquarium.**

Utleveleket leggyorsabban és legolcsóbban vizumoztat **Máv. II. Menetjegyiroda** Piac-u. 56. Telefon 12-03. Bel- és külföldi fürdők képviselője. **Vasuti jegyek kiadása** reggel 7-től este 9-ig

Paplanvarrodámban készülnek a legmodernebb paplanok. Villanyerővel frissítve és tisztítva. **DEBRECENI, Kossuth-u. 11.**

Mindenféle bútorokat, ajtókat, befelé nyíló és ki-benyíló ablakokat, gyermek sportkocsikat stb. mélyen leszállított gyári áron raktáron tartok. Megrendeléseken igen jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett vállallok. **JANCSÓ KALMÁN** asztalosáru gyára Debrecen, Simonyi-ut, Bározi-u. 3. sz. Telefon: 10—35.

Minden kereskedőt, vállalatot érdekel az új mérlegvalódiságról a kereskedői mérleg valódiságának helyreállítása tárgyában kiadott 4200/1925. P. M. rendelet és a kereskedelmi törvény ezzel kapcsolatos rendelkezései. Összeállította **Dr. Niedermann Zoltán.** Ára 12.000.— korona. Kapható: **Hegedüs és Sándor r.-t. és Aczél Antiquariuma** könyvkereskedésében.

A legszebb **fürdőclkek** legolcsóbban
Havas harisnyaáruházában

szerezhetők be **Bádogos-utca 1., (Tisza-palota.)**
Füldöruhák, dresszek, fürdőköpenyek és flottiranyagok óriási választékban.
Selyem harisnyák minden színben
39 ezer koronáért újra kaphatók.

Befőttes és ugorkás üvegek

nagy mennyiségben érkeztek. Olcsó árban beszerezhetők
BLATTNER GYULA üveg- és porcellán üzletében
Piac-utca 89.
Royal-szállodával szemben. — Telefon 468.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közön-
séget, hogy a **Kansz-felmetkezési vállalat**tól
megváltam és

saját felmetkezési vállalatot

alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak
mellett **felmetéseket elvállalok.**

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri
Jancsó Kálmán asztalosáru- és fakoporsó-gyára.

Telep és felvevő iroda Debrecen, Bérczi-u. 3. Telefon 10-35.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet **8000 ko-**
ronaért felad a Debreceni, Debreceni Független Ujság,
Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a
Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az **Aczói Hírlik**
(Piac-utca 24.) és a Csáthy-féle könyvkereskedés (Piac-utca 8.)
pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög **8000 korona**, minden
további szó **800 korona**. Vastagbetűs szó **1600 korona**.

POSTA

ÖNÁLLÓ inaros feljára levél van a
Tiszántúliiban. 2755

VÉTELI

EGY darab satut és egy fűrógépet
megvételre keres a Debreceni Mű-
kögyár. Fürdő-u. 2. 2482

HINTÓT, új állapotban levőt keresek
megvételre. Cím a kiadóban. 2717

KERESEK megvételre kétszámjegy
vasajtót. Széchenyi-utca 21. emelet.
2752

CSALÁDI házat keresek megvételre.
Cím a kiadóban. 2761

CSALÁDI HÁZAT keresek jobb utcán
megvételre, ügyfelem részére.
Dr. Brück ügyvéd, Hungária épület.
Telefon 474. 1740

ELADÁS

JÓMINŐSÉGŰ téglá és cserép Tóth
és Sebestyén építésszek téglagyárá-
ból kapható legolcsóbban. Meghibázott
Betus József, Zöldfa-u. 8. 1375

Részletfizetésről

szövetek, vásznak, paplanok,
dívtos mosókezelők, ágylétrák
Friedmannál, Vár-u. 2. (udvarban)

TÜZIFA vagonféltelben és aprítva le-
olcsóbban beszerezhető Erdélyi fá-
behozatalánál. Fürdő-u. 2. Telefon
10-98. 1846

MÁRVÁNYMOZAIK cementlapok, be-
tonárak, sírkövek, mindenféle épí-
tési anyagok legolcsóbban beszerez-
hetők Debreceni Műkögyárnál, Für-
dő-u. 2. Telefon 10-93. 1852

JÓMINŐSÉGŰ téglá és cserép Tóth
és Sebestyén építésszek téglagyárá-
ból kapható legolcsóbban. Meghibá-
zott Betus József, Zöldfa-u. 8. sz.
1855

EGY darab szivó-nyomó szivattyú el-
adó a Debreceni Műkögyárnál.
Fürdő-utca 2. 2482

TELJES fűszerberendezés, jobb műtő-
ségi eladó. Cím a kiadóban. 2389

FEHÉR és színes filckalapok olcsó
árban szerezhetők be Marta Anna,
Cseméte-utca 10. 2610

ASZTALOSMŰHELY berendezéssel
együtt azonnal vagy anélkül sür-
gősen eladó. Cím a kiadóban. 2709

SÉTÁNYPADOK ÉS KARSZÉKEK
erős kivitelben (kovácsolt légszesz-
csőből) megtekinthetők és besze-
rezhetők gyári árban Sesztina La-
jos cégnél, vagy közvetlenül Vasbu-
torgyár Részvénytársaságnál. 2719

AKÁCTUSKÓ ölenként házhöz szál-
lítva K 380.000. Turul fátelp. Bő-
szörményi-ut 2. Telefon 12-91. 2748

ELADÓ strárkocsi egy lóra, egy alig
használt talpja oldallal és egy hi-
telesített mázsa, Holzer fatelenén,
Márgit-fürdő mellett. 2765

CSERESZNYE ropogós érkezett és
állandóan kapható Csapó-u. 21. 2754

LIPTÓI TURÓ la
állandóan kapható
TURÓ ÜZEM, Darabos u. 20.
Telefon 688.

KERESLET

NYOMDÁSZTANULÓ — két közép-
iskolát végzett — fizetéssel felvéte-
lik a Hegedüs és Sándor Rt. könyv-
nyomdájában. Piac 49.

GÉPLAKATOS tanulók fizetéssel fel-
vételnek Ehrenreich Sámuel, Arany
János-utca 37. 2051

KÖVETKEZŐ tanévre tanulókat teljes
ellátásra elfogad Breiderné, Szé-
chenyi-utca 4. 2178

SZOPTATÓ dada gyermek nélkül
azonnali belépésre felvételnek. Cím
Márv. Colonia, Bódy. 2689

STRAZZA vezetéshez intelligens, kom-
oly, jó megjelenésű leány felvéte-
lik Kontsek Géza K. r.-t., Kossuth-
utca 15. 2697

3-4 középiskolát végzett fiú tanuló-
nak fizetéssel felvételnek Aczél Hen-
rik könyvkereskedés. 2700

Tisztítsassa, festesse
ruháit
Wachánál, Debrecen, Simonffy-utca 55.

KADARSEGÉD állandó munkára fel-
vételnek. Széchenyi-utca
22. 2710

PÉNZTÁRNOKNÓ, perfekt gyors- és
gépíró, hosszabb gyakorlatlalt fel-
vételnek Reichmann Vilmos, Szé-
chenyi-utca 22. 2711

ÜGYES kifutó fiút felveszek. Nagy
József fűszerkereskedő, Bethlen-u.
76. 2724

GAZDASSZONYNAK ajánlok jó fiatal
özeveg asszony özeveg uriem-
berhez. Cím a kiadóban. 2725

KÖNYVKÖTŐ TANULÓ fizetéssel fel-
vételnek a Hegedüs és Sándor Rt.
könyvkötészetébe Piac 49.

**RANKAY GYULA NIVÓ kölcson-
könyvtára, könyv- és újságolvasó-
terem Debrecen, Csapó-utca 11., az
udvarban. Új művekben Debrecen leg-
gárdaabb könyvtára. Előfizetés havi
harminc, biztosíték ötvenszor korona.
Mindem új és minden régi jó könyv.**

UTAZÓ, rövid, kötött, szövött szak-
mában írtas azonnal felvételnek.
Fehér és Kupferstein, Piac 79. 2767

MOSNI, vasalni házhöz megyek.
Varga-utca 3. 1739

KÁLYHASTANULÓT felveszek Király
Károly, Piac-u. 89. 2771

HASZNALT gépjármű eladó, Piac-u.
89., keresztút. 2770

ÜGYES tanúgnök felvételnek Turul-
telep, Bőszörményi-ut 2. 2749

HÜSÉGES, megértő gazdasszonya le-
szek intelligens idősebb urnak. Ké-
számomra nyugodt otthont biztosít-
tam. „Jó gazdasszony” jellegre a
kiadóban. 2764

KERESEK egy középkorú való szor-
galmas asszonyt vagy komolyabb
leányt, ki a házi dolgokat végezi.
Cím a kiadóban. 2763

GÉP- és gyorsíró-ny. gyakorlatlalt, ál-
lást keres. Timár-u. 29. 2762

GYERMEKRUHA másásra asszonyt
keresek, jelentkezni lehet délelőtt,
Nap-utca 1. Urvanott elcsőre be-
járónó felvételnek. 2745

Soffőriskola és a legolcsóbb bérautók!
KISS autó-motor és gépműhely
Erzsébet-utca 20.
Eladó, 3 lóerős gőzszelű készlet
65 mázsa buza, 720 m/m-es mo-
toros esélőkészlet 55 mázsa buza,
Négytűtes motor autó 45 m/hó
Telefon 901.

VEGYES

VAN szerencsém az igen tisztelt
hölgyközönség szíves figyelmét fel-
hívni, hogy nőikalan üzletemet át-
helyeztem Arany János-utca 37.
számú házamba, kérve további szí-
ves pártfogását, tisztelettel Jung-
reisz Mari. 1862

ÜZLET azonnal kiadó, Rákóczi-utca
8. sz. alatt. 2660

A CSOLNAKAZÓNÁL kellemes szór-
akozást talál, híder ételek, frissen
csapolt sör, cigányzene. Tisztelettel
a tulajdonos. 2727

2-3 SZOBÁS modern, bévárosi lak-
kásért békebeli lakbért fizetők. Cím
kiadóban. 2732

SZÉP burorozott szoba, esetleg ellá-
tással is kiadó. Iskola-utca 8. 2742

KÜLÖNBEJÁRATU burorozott szoba
kiadó két jobb hatalembernek, Eötvös-
u. 59. 2741

BUTOROZOTT szoba két ur részére
kiadó teljes ellátással, József kir.
herceg 63. 2772

BUTOROZOTT szerény udvari szoba
kiadó, esetleg ellátással. Miklós-
utca 25. 2773

HATVAN-utcai fűszerüzletéhez pénzés
társat keresek. Cím a kiadóban.
2753

KÜLÖNBEJÁRATU utcai burorozott
egyszobás, előszobás lakás kiadó.
Péterfa 74. 2751

AZ utolsó egyhónapos cukrászati tan-
folyam július 1-én veszi kezdetét.
Beiratások naponta d. e. 10-től este
6-ig, Miklós-u. 51. sz. alatt Kristó
Károly cukrászmester. 2750

Fábián József cipő és eszima készítő
műhelyét Rákóczi-u. 8. szám alól
Rákovszki-u. 38. alá helyezte át.
2766

ÁTADÓ egy szoba, konyha, kamarás
lakás butorral vagy anélkül. Cím
Csapó-u. 8. 2760

KÉTSZOBÁS burorozott lakás, fürdő-
szobával kiadó. Érkezhetem dé-
lután 2-6. Cím kiadóban. 2759

CSAPÓ 76. üzlethelyiség olesón át-
adó, értekezhetem Csapó 11. Bartos
üzletében. 2758

ÜZLETHELYISÉG fötérén, berende-
zéssel vagy anélkül azonnal kiadó.
Hulvadi 15. 2757

KÉTSZOBÁS, előszobás lakás mel-
lékkelhelyiségekkel lelépéssel átadó,
Domahidy-u. 4. Homokkőrt. 2756

IRODANAK megfelelő különbejárati
szobát burorozva keresek a Főutcán
azonnalra. Cím a kiadóban. 2747

TISZTVISELŐNEK felajánlom Eger-
ben levő lakásomat Cím a kiadó-
ban. 2746

BUTOROZOTT szobát keresek teljes
ellátással. Címetek a Hajdúföld ki-
adóhivatalába kérem „Intelligens”
jellegre. 2744

BUTOROZOTT szoba, különbejárati,
július elcsőre kiadó, Szentanna 29.
2743

Hol nyaral Ön az idén? ...
Lássá el magát egy jó
utikalauzzal.

Legújabb nyári vasúti me- netrend, külföldi dísz- bások és csatlakozások. Fürdő-vonatok stb.	20.000.-
Baedeker: Ober-Italien	180.000.-
Unter-Italien	170.000.-
Von den Alpen his Neapel	170.000.-
Woerls: Venedig	30.000.-
Karlsbad	20.000.-
Rom u. Umgehung	80.000.-
Marienbad	40.000.-
Salzkammergut	40.000.-
Von Nizza his Svezia	40.000.-
Durch die Schweiz in 14 Tagen	80.000.-
Tirol	80.000.-
Dresden	50.000.-
Griehens: Die Schweiz (Kleine Ausgabe)	160.000.-
Rom	60.000.-
Oberitalien in Florenz	120.000.-
Rom u. Neapel	120.000.-
Venedig u. Umge- hung	40.000.-
Abbazia u. die Oest Riviera	40.000.-
Meyers: Ostseebäder	120.000.-
Guters fűher: Verona	20.000.-
Höfcher: Rheinfűher	60.000.-
Der Rhein in 15 Tagen	50.000.-
Rosevitz: Magas Tátra	45.000.-
Szontagh: Tátrakalauz	15.000.-
Kapitány: Karlsbad	12.000.-
Velence	7500.-
Róma	7500.-
Bécs	7500.-
Budapest	15.000.-

sth. sth. sth.
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor Rt.
könyvkereskedésben, s fűposta mellélt
Telefon 54

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában Piac-utca 49. szám.